

jednání banky netýkalo. Právem vytýkají dovolatelé v tom směru nesprávné právní posouzení věci. Úředníka banky činného v jejím směnečném oddělení a přijavšího směnky k eskomptu jménem banky, jest pokládati podle čl. 47 obch. zák. za zmocněnce ke všem úkonům a právním jednáním, které sebou pravidelně přináší provádění takových obchodů a jest z nich pak bezprostředně banka oprávněna a zavázána (čl. 52 obch. zák.). Předpis § 6 (2) směn. zákona poskytuje zásadně ochranu dobré víry bezelstnému směnečnému věřiteli, který směnky nabyt, důvěruje jejímu vyplněnému obsahu, třeba byl vyplněn bezprávně nebo proti úmluvě. Obsahuje-li směnečný blanket toliko podpisy a scházejí-li papíru ostatní podstatné náležitosti směnky (§ 3 směn. zák. zejména směnečná suma), není ještě určen směnečný závazek, který vzniká teprve vyplněním směnky (srovnej sb. n. s. čís. 11.216) a nelze takovému směnečnému blanketu nevymezujícím dosud směnečný závazek přiznati ani ochranu důvěry, jež se týká právě tohoto směnečného závazku, t. j. závazku určeného obsahem směnky. (Srovnej k tomu také Herrmann-Otavský »Českoslov. právo směnečné« str. 38/1930). Když tedy na žalobkyni byly převedeny směnky nevyplněné, ježto teprve u ní jejím úředníkem byly vyplňovány a zejména směnečná suma byla uvedena, třeba že podle příkazu výstavce V-a, nemůže se žalobkyně dovolávati důvěry v obsah směnky podle § 6 (2) směn. zák. a musí si dáti líbiti námitky žalovaných, že se vyplnění stalo proti dohodě, a mohou žalovaní i proti ní tyto námitky uplatniti. Odvolací soud nesprávně posoudil věc po stránce právní, přiznav jí ochranu dobré víry a nepřipustiv proti ní námitky protismluvného vyplnění směnek. V napadeném rozsudku se praví, že svědek R. sice potvrdil, že ujistil žalované, když směnky podpisovali, že budou vyplněny jen na 800 Kč, a praví se tam dále, že nelze říci, že se vyplnění stalo bezprávně, ano bylo R-em žalovaným řečeno, že jde o směnky a že každá z nich bude vyplněna na 800 Kč — ale zůstává pochybné, zda tu jde o skutkové zjištění vědomě učiněné, neboť odvolací soud jasně neuvádí, zda výpovědi R-ově věří a zda její obsah přijímá za pravdivý. Při této nejistotě nelze dovolacímu soudu rozhodnouti věcně, ježto ani rozsudek prvního soudu neuvádí, že ujištění R-ovo zjišťuje. Proto bylo rozsudky obou nižších soudů zrušiti, by bylo zjištěno, co při podpisu směnečných blanketů žalovanými bylo mezi nimi a R-em o jejich obsahu ujednáno.

Čís. 11974.

Při nezákonnosti (§ 46 (2) zákona ze dne 19. června 1931 čís. 100 sb. z. a n.) jest lhotejno, zda jde o porušení práva hmotného, či formálního.

Rekursní soud může v nesporném řízení přezkoumati výsledky provedeného řízení a není nucen převzítí nedotčena zjištění prvního soudu. Jest nezákonností (§ 46 (2) zák.), zaujal-li recursní soud stanovisko, že nemá možnost učiniti jiná zjištění než prvý soud a že výslech stran (účastníků) nesporné řízení nezná.

Návrhu dcery, by bylo otci uloženo poskytnouti jí věno, bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by o rekursu otce znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Proti usnesení, jímž bylo usnesení soudu prvé stolice vyšším soudem potvrzeno, lze podatí recurs k nejvyššímu soudu jen pro nezákonnost, zřejmý rozpor se spisy nebo zmatečnost (§ 46 (2) zák. čís. 100/31). Stěžovatel uplatňuje jako důvody dovolacího rekursu jednak zmatečnost, jednak nezákonnost. Pod důvodem zmatečnosti (patrně podle § 41 (2) k) zák. čís. 100/31) vytýká stěžovatel, že v rekursu uplatňoval jako nesprávné právní posouzení, že prvý soud v rozhovoru navrhovatelky s ním, i kdyby se byl stal tak, jak navrhovatelka tvrdila, spatřoval vyrozumění o zamýšleném sňatku podle § 1222 obč. zák., ačkoliv navrhovatelka podle vlastního udání nejmenovala jméno svého ženicha, a že rekursní soud tento důvod rekursní přešel a k němu stanovisko nezaujal, takže rozhodnutí rekursního soudu v tomto směru nelze ani přezkoumati. V tom však není zmatečnosti, nýbrž jen po případě vadnost a neúplnost řízení a rozhodnutí, nebo nesprávné právní posouzení, kteréžto důvody však ve smyslu § 46 (2) zák. čís. 100/31 nemohou v tomto případě býti uplatňovány. Jako nezákonnost vytýká stěžovatel, že rekursní soud k jeho výtce nesprávného ocenění výsledků řízení, pokud šlo o jeho vyrozumění jako otce navrhovatelkou o zamýšleném sňatku, uvedl, že rekursní soud nemá možnost učiniti jiná zjištění, než prvý soudce, poněvadž osoby přezvědné sám nemůže vyslychati, a že proto jest nucen zjištění, že navrhovatelka svého otce dva dny před svou svatbou o svém sňatku vyrozuměla, nedotčené převzítí a že nemůže ani provésti ani dáti provésti důkaz výslechem stran, ježž žádá odpůrce, ježž však nesporné řízení nezná. V tomto směru jest dáti stěžovateli za pravdu. Při nezákonnosti podle § 46 (2) zákona čís. 100/31 sb. z. a n. je lhostejno, zda jde o porušení práva hmotného, či formálního. Tento zákon o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ustanovuje v § 28 (5), že důkaz výslechem účastníků je přípustný, nemůže-li si soud jinými průvodními prostředky zjednati spolehlivý základ pro rozhodnutí. Podle odstavce (1) téhož paragrafu, k němuž poukazuje odstavec (5), lze účastníky i přísežně slyšeti. V řízení nesporném není sice stran rozepře, ale připuštěn jest, jak uvedeno, (po případě i přísežný) výslech účastníků. Ježto pak § 42 uv. zák. uvádí jako důvody rekursu i vadnost ocenění výsledků řízení, jest patrné, že rekursní soud může v nesporném řízení přezkoumati výsledky řízení a není nucen převzítí nedotčená zjištění prvního soudu. Proto jest nezákonností, když rekursní soud tvrdí, že nemá možnost učiniti jiná zjištění než prvý soud, že musí zjištění prvního soudu nedotčena převzítí, a že výslech stran, jak žádá odpůrce, nesporné řízení nezná. Rozhovoru navrhovatelky s otcem, v němž se prý stalo vyrozumění otce o zamýšleném sňatku podle § 1222 obč. zák., nebyl podle spisů nikdo jiný přítomen a prvý soud učinil své zjištění na základě výpovědí osob, jež z vlastního pozorování nic nemohly uvéstí.

Proto bylo dovolacímu rekursu pro nezákonnost vyhověno a rozhodnuto, jak uvedeno, neboť okolnost, zda se navrhovatelka provdala bez vědomí svého otce, od něhož žádá věno, jest rozhodná podle § 1222 obč. zák. pro povinnost otcovu a proto jest především tuto okolnost řádně vyšetřiti a podle výsledků šetření teprve o důvodnosti nároku navrhovatelky uvažovati. Rekursní soud mohl též podle zákona (§ 43) doplniti řízení, pokládal-li to za potřebné, máje zejména i možnost o uvedené skutečnosti slyšeti (i přísežně) účastníky, totiž navrhovatelku a jejího otce (§ 28 (5) zák.) a pak posouditi, zda zjištění prvního soudu je správné a zda jest tu vyrozumění o sňatku, jaké žádá § 1222 obč. zák.

Čís. 11975.

Pokud dozorčí rada výrobního a hospodářského společenstva, zprostitvši členy představenstva společenstva prozatím jejich oprávnění, nebyla oprávněna rozhodnouti místo představenstva o žádostech o přijetí nových uchazečů do společenstva.

Sesadila-li dozorčí rada výrobního a hospodářského společenstva prozatímné představenstvo a svolala-li valnou hromadu, by rozhodla, zda dozorčí rada jednala správně, či nikoli, nestačilo uvést v pozvánce k valné hromadě, že zprávu o činnosti společenstva podá dozorčí rada a že budou provedeny volby představenstva, nýbrž bylo v ní uvést, že předmětem jednání jest sesazení představenstva. Valná hromada měla pak rozhodnouti o sesazení představenstva. Dokud se rozhodnutí valné hromady v tomto směru nestalo, nebyli členové představenstva, již byli dozorčí radou prozatím zbaveni funkcí, s konečnou platností odvolání a nemělo býti voleno představenstvo nové.

Nejde-li o rozpory mezi představenstvem a členy, nýbrž o rozpory mezi představenstvem a dozorčí radou družstva, jest povolán rejstříkový soud k tomu, by rozhodl o správnosti voleb na valné hromadě.

(Rozh. ze dne 13. října 1932, R I 810/32.)

Představenstvo družstva P. bylo dne 30. dubna 1932 sesazeno dozorčí radou, jež, přijavši dne 10. května 1932 řadu nových členů, svolala na 12. května 1932 valnou hromadu, na níž bylo zvoleno nové představenstvo. Stížnosti členů starého představenstva vyhověl s o u d p r v é s t o l i c e jen ohledně člena nového představenstva Arnošta Š-a, jehož opověď zamítl, ježto byl v čase valné hromady nezletilý, a uložil představenstvu družstva, by svolalo novou valnou hromadu, na níž by byla provedena volba nového člena představenstva; jinak stížnost zamítl, pokud se týče poukázal stěžovatele na pořad práva. D ů v o d y: Stížnost vytýká, že valná hromada byla svolána dozorčí radou bez vědomí představenstva. K tomu však jest podotknouti, že podle § 24 zák. o společenstvech dozorčí rada jest k takovému kroku oprávněna. Dále stížnost vytýká, že představenstvo bylo dozorčí radou neprávem sesazeno. Podle § 15 zák. o spol. může však býti představenstvo kdykoli odvoláno, bez újmy nároků na náhradu škody, vyplývající ze smluv. Podle § 24 zák. o spol. dozorčí rada může prozatímně sprostiti členy představenstva je-